

**Wolność!
Niepodległość!
Zjednoczenie!
Własne Państwo!
Na zawsze!**

W tym numerze:

Kalendarium 2
Ciekawostki

Emilia Plater 3
Szlaki Legionów

Legion Puławski 4

Konferencja w Wersalu

Dwie koncepcje 5

Zapomniany generał

Budowa państwa polskiego 6

Akt 5 listopada

Ignacy Jan Paderewski 7

Józef Piłsudski 8

Pierwszy lot bojowy Poaków

Drodzy Czytelnicy!

Listopad ma w historii naszego kraju szczególne znaczenie.

W tym właśnie miesiącu, w 1918 roku, po 123 latach niewoli naród polski uświadomił sobie w pełni odzyskanie niepodległości, a nastrój głębokiego wzruszenia i entuzjazmu ogarnął cały kraj.

Jędrzej Moraczewski opisał to słowami:

**Wolność! Niepodległość!
Zjednoczenie!
Własne Państwo!
Na zawsze!**

W tym podniosłym nastroju gorąco zachęcamy wszystkich do lektury

najnowszego wydania Kuriera Ochockiego i mamy nadzieję, iż odkrywanie historii Naszej Ojczyzny sprawi Wam radość i satysfakcję.

Zespół redakcyjny:

Izabela Jakubaszek
Wiktor Rodkiewicz
Jan Lewandowski
Anika Grabowska
Karolina Cudna
Wojciech Bartosz-

Białoskórski
Maciej Bartosz-
Białoskórski
Nataniele Malec
Michał Garbarczyk
Aleksandra Prystopska
Igor Jędraszka
Gabriela Czerwińska
Karol Machul

Opiekunowie:

P. Anna Badaszewska
P. Justyna Tokarzewska
P. Jakub Styliński

Kalendarium listopadowe

1 listopada-1918 r. rozpoczęły się polsko-ukraińskie walki o Lwów .

8 listopada 1632 r. sejm elekcyjny wybrał na króla Polski Władysława IV Wazę.

9 listopada 1799 r. Napoleon Bonaparte przejął władzę we Francji.

11 listopada 1918 r. w Compiègne podpisano zawieszenie broni kończące I wojnę światową. Jest to równocześnie rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę po 123 latach zaborów.

20 listopada 1648 roku Jan II Kazimierz Waza został wybrany na króla Polski.

29/30 listopada 1830r. wybuchło powstanie listopadowe, jeden z największych zrywów niepodległościowych w okresie zaborów. Powstanie zakończyło się klęską 21 października 1831 roku, kiedy to padł Zamość – ostatni punkt oporu powstańców.

Autor: Jan Lewandowski

Źródło:
<http://mojhistorycznyblog.pl/kalendarium-wydarzen-historycznych-listopad/>
<http://www.radioem.pl/doc/2812603.Polska-odzyskala-niepodleglosc>
<http://kurierhistoryczny.pl/artykul/21-dni-obrony-lwow-509>
<https://artsherlockmagazin.pl/2017/03/polomiki>
<http://www.kolekcjonerzyczasu.pl>

Ciekawostki – Narodowe Święto Niepodległości

1. Jest to najważniejsze polskie święto narodowe ustanowione w 1937r.
2. W okresie PRL-u obchody święta było zakazane.
3. W 1945 roku komunistyczny rząd ogłosił 22 lipca jako święto narodowe nazywając je Narodowym Świętem Odrodzenia Polski.
4. W dniu tym radio gra głównie muzykę polską, a telewizja jest pełna filmów związanych z historią Polski.
5. Odrodzenie Polski miało istotny wpływ na całą Europę, przez zmianę konfiguracji geopolitycznej.
6. Każdego roku w samo południe przed Grobem Nieznanego Żołnierza odbywa się uroczysta zmiana warty i uroczystości z udziałem władz państwowych.
7. Tego dnia wywieszane są polskie flagi na szkołach, urzędach.
8. Tarnów odzyskał niepodległość 31 października 1918r. i jako pierwszy ogłosił, że chce być częścią nowego, niepodległego państwa.
9. Inicjatorem ogłoszenia niepodległości Polski był Książę Regent Zdzisław Lubomirski.

Autor: Igor Jędraszka

Źródło: <https://poznajnieznane.pl/11-listopada/>

Kobiety na drodze do niepodległości – Emilia Plater

Emilia Plater żyła w latach 1806-1831. Urodziła się w szlacheckiej rodzinie wywodzącej się z Wilna. Patriotyczne wartości wyniesione z domu odegrały duży wpływ na podejmowane przez nią działania. Emilia na wieść o wybuchu powstania listopadowego (1830-1831) sama sformowała oddział partyzancki liczący 280 strzelców, kilkuset chłopów (kosynierów) i 60 kawalerzystów i wraz z oddziałem rozpoczęła marsz w kierunku Dyneburga. 29 marca 1831r. wkroczyła do Dusiatów, gdzie pod rozwiniętą flagą Polski, zachęcała okoliczną ludność do przyłączenia się do powstania.

30 marca 1831r. wraz ze swym hufcem zajęła stację Daugiele. 2 kwietnia jej oddział stoczył zwycięską potyczkę i zniósł kompanię piechoty rosyjskiej pod Ucianami. Emilia dzieląc z podkomendnymi wszystkie trudy walki partyzanckiej, zyskała sobie wkrótce ich miłość i zaufanie. Jednak w zaciętych walkach stoczonych z Schirma-

nem pod Ucianą i Oniekszami, oddział Emilii poniósł znaczne straty w zabitych i rannych i uległ rozproszeniu. Moja Bohaterka przyłączyła się do oddziału Cezarego Platerra i walczyła dalej aż do klęski powstania.

Emilia Plater stała się symbolem patriotyzmu i walki o niepodległość oraz bohaterką poematów. Jej postać Adam Mickiewicz uwiecznił w wierszu "Śmierć pułkownika". Jest także patronką wielu szkół i ulic w całym kraju. W okresie międzywojennym jej podobizna znalazła się na banknotach 20-złotowych. Emilia Plater była i jest wzorem do naśladowania!

Autor: Izabela Jakubaszek

Źródło: <https://dzieje.pl/postacie/emilia-plater-1806-1831>
https://pl.wikipedia.org/wiki/Emilia_Plater

Szlaki Legionów

Pierwsze oddziały Legionów Polskich zostały powołane 16 sierpnia 1914r. przez Naczelny Komitet Narodowy. W ich skład weszły między innymi Polskie Drużyny Strzeleckie i Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”. Miały służyć jako część armii Cesarstwa Austro-Węgier.

Po nieudanej próbie wywołania powstania antyrosyjskiego w Królestwie Kongresowym, działający na własną rękę Józef Piłsudski podporządkował się Naczelnemu Komitetowi Narodowemu. Utworzono Legiony Wschodnie we Lwowie oraz Legiony Zachodnie w Krakowie. Jednak po zajęciu Lwowa przez wojsko rosyjskie, Legiony Wschodnie zostały rozwiązane.

Legiony Zachodnie pod dowództwem Józefa Piłsudskiego początkowo brały udział w walkach między Nowym Korczynem i Opatowcem. Później wsparły sprzymierzonych Niemców w ofensywie przeciwko Rosji. Sformowano z nich I Brygadę, która walczyła w bitwach pod Łowczówkiem, Konarami, Jastkowem, Kamionką, Raśną i Wysokiem Litewskim.

<https://forum.dobroni.pl/f/>

We wrześniu 1914 r. sformowano również 2 i 3 pułk piechoty, które zostały wysłane do walk w Karpatach. Stoczyły one bitwy pod Mołotkowem, Zieloną, Rafajdową i Kirlibabą.

<https://dzieje.pl/aktualnosci/walka-o-niepodleglosc-1914-1918>

W maju 1915 roku utworzono z nich II Brygadę Legionów Polskich, zwaną również karpacką. Walczyła ona w Bukowinie i nad Prutem. Utworzono także III Brygadę Legionów Polskich.

W październiku 1915 roku wszystkie trzy brygady brały udział w walkach na Wołyniu. 4-6 lipca 1916 r. stoczyły słynną bitwę pod Kostiuchnówką, w czasie której dzięki bohaterskiej obronie opóźniły ofensywę rosyjskiej armii Brusilowa na tyle, że uniemożliwiły jej rozbięcie wojsk Austro-Węgier i przełamanie frontu.

Należy podkreślić, że Legioniści wyróżniali się spośród innych żołnierzy bohaterstwem. Wierzyli, że walczą o wolną ojczyznę. I przeszli do historii jako Ci, którym się to udało.

Autor: Aleksandra Prysłowska

Źródło: <https://ucwv.skarbnicainarodowa.pl/biuletyn/191-legiony-polskie-wojce-o-niepodleglosc-polski>
[https://pl.wikipedia.org/wiki/Legiony_Polskie_\(1914%E2%80%931918\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Legiony_Polskie_(1914%E2%80%931918))

Legion Puławski

14 sierpnia 1914 roku Rosjanie wydali dekret o zjednoczeniu ziem polskich pod ich berłem. Od tego momentu Polacy mogli tworzyć oddziały składające się z ochotników, które były włączane do walk po stronie Imperium Rosyjskiego. Tworzone drużyny najczęściej były wykorzystywane do rozpoznawania terenu przed natarciem wojsk rosyjskich, przez co ponosiły ogromne straty.

21 listopada wyznaczono miejsce formowania Legionu w budynku Instytutu Agronomicznego i Leśnego w Puławach. W grudniu 1914 roku do Puław zostali przetransportowani ochotnicy z Brześcia Litewskiego, a potem z Chełmna, w sumie była to grupa zaledwie 70 osób. Razem z miejscowymi ochotnikami utworzyli oni 1 kompanię pod dowództwem kpt. Aleksandra Maciejewskiego. Niestety od początku mieli problemy z organizacją i zaopatrzeniem. Żołnierzom brakowało mundurów i broni. Dostawy sprzętu z Rosji były opóźniane, przez co planowane w grudniu szkolenie napotkało wiele trudności.

Sytuacja legionu poprawiła się, gdy 13 stycznia z upoważnienia Komitetu Narodowego Polski organizację

legionów przejął Komitet Organizacyjny Legionów Polskich, a od 7 lutego Komitet Organizacyjny Polskich Drużyn Ochotniczych. 13 stycznia 1915 roku dowódcą Legionu Puławskiego mianowano ppłk. Antoniego Reutta. Formowanie legionu zostało zakończone pod koniec stycznia 1915 roku. W jego szeregach wkrótce znalazło się 1000 żołnierzy.

20 marca 1915 roku żołnierze wyjechali na front. Początkowo mieli walczyć na wschodniokarpaccich odcinkach frontu, ale ich transport został zatrzymany w Chełmie, a następnie skierowany na zachód.

15 czerwca Legion w walce na bagnety pod Michałowem odrzucił Niemców, a 17 lipca skutecznie osłaniał odwrót Rosjan pod Władysławowem. Żołnierze stoczyli jeszcze wiele bitew, w tym 24 sierpnia pod Czeremchą, w wyniku której pozostało tylko 150 żołnierzy batalionu. 18 września resztki Legionu zostały wycofane z frontu i w celu reorganizacji skierowane do Bobrujska.

W październiku 1915 roku Legion Puławski został zlikwidowany, a jego członkowie zostali wcieleni do Brygady Strzelców Polskich.

Autor: Karolina Cudna

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/LegionPu%C5%82awski>

Konferencja w Wersalu – wskrzeszenie Polski

Po zakończeniu działań wojennych na frontach I wojny światowej i podpisaniu zawieszenia broni konieczne stało się uregulowanie stosunków międzynarodowych. Zwycięskie mocarstwa postanowiły, że granice

nowych państw zostaną ustalone na konferencji pokojowej w Wersalu pod Paryżem. Konferencja rozpoczęła się 18 stycznia 1919 r. Wzięło w niej udział 27 krajów, a w Radzie Najwyższej zasiadli przedstawiciele pięciu zwycięskich państw: Stanów Zjednoczonych, Francji, Wielkiej Brytanii, Japonii i Włoch. Polskę w Paryżu reprezentowała delegacja, w skład której weszli premier i minister spraw zagranicznych, sławny na świecie pianista i kompozytor - Ignacy Jan Paderewski oraz Roman Dmowski.

28 czerwca 1919 r. podpisano traktat pokojowy. Sejm polski ratyfikował go 31 lipca 1919 r, a postanowienia weszły w życie 10 stycznia 1920. Na jego mocy Polska otrzymała Pomorze Wschodnie bez Gdańska i znaczną część Wielkopolski, a na Warmii, Mazurach i Górnym

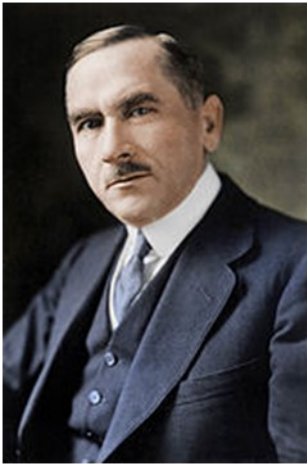
Postanowienia Traktatu Wersalskiego faktycznie były uznane za sukces Rzeczypospolitej. Oczywiście, w porównaniu z granicą z 1772 r. straciliśmy część terytorium, jednak uzyskaliśmy dostęp do morza, a na obszarach spornych narodowościowo, takich jak Górny Śląsk, Powiśle, Warmia, Mazury, zgodnie z wprowadzoną wówczas do stosunków międzynarodowych zasadą prawa narodu do samostanowienia, planowano przeprowadzić plebiscyty, które miały ostatecznie rozstrzygnąć o przynależności państwowej tych mieszanych etnicznie terytoriów.

Podpisanie traktatu 28 czerwca 1919 r. kończyło I wojnę światową. Dla wielu był to najtragiczniejszy okres w dziejach ludzkości, który przyniósł dziesiątki milionów ofiar i nigdy dotąd niespotykane zniszczenia. Jednak dla Polski i Polaków był to moment szczególnie ważny. Po 123 latach rozbiorów-niepodległa Rzeczpospolita wracała na mapy Europy.

Autor: Maciej Bartosz-Białoskórski

*Źródło: Andrzej Garlicki, Drugiej Rzeczypospolitej początki, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 1996
Sławomir Koper, Tymoteusz Pawłowski, Korepetycje z niepodległości, Grupa Wydawnicza Foksal Sp. z o.o., Warszawa 2018*

Dwie koncepcje odzyskania niepodległości

Na początku XX wieku, gdy Polska jeszcze marzyła o "wybiciu się na niepodległość", starły się ze sobą dwie koncepcje wizji przyszłego wolnego państwa stworzone przez dwóch wielkich Polaków – Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego. Myśl pierwszego z nich oparta była na romantycznych wspomnieniach o I Rzeczypospolitej – kraju wielu narodów oraz

na wierze w możliwość wywalczenia niepodległej Polski orężem. Jej podstawę stanowiła historia i tradycja.

Dруга koncepcja państwa była chłodną kalkulacją, trzeźwą oceną sytuacji, odwołaniem do więzów etnicznych i nowej formuły narodu. Wizja Dmowskiego opierała się na asymilacji narodowej. Będąc pragmatykiem twierdził, że koncepcja Rzeczypospolitej jako federacji złożonej z wielu egzystujących obok siebie narodów jest po 123 latach niewoli nierealna. Dostrzegał świadomość własnej tożsamości Litwinów, Ukraińców, Białorusinów i Żydów oraz ich tendencje separatystyczne mogące w przyszłości zagrozić jedności młodego i słabego jeszcze państwa polskiego. Dmowski nie chciał dla Polski granic szeroko rozciągających się na wschód, nie widział miejsca dla mniejszości narodowych w odbudowanym kraju. Zakładał polonizację ludności znajdującej się w granicach RP.

Autor: Michał Garbarczyk

Zródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Roman_Dmowski
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/752846,Roman-Dmowski---tworca-Narodowej-Demokracji>

Zapomniany generał

Nazwisko Tadeusza Jordana Rozwadowskiego rzadko pojawia się, gdy rozmawiamy o twórcach niepodległej Polski. Dziś to nieco zapomniany generał, o którym słyszeli głównie historycy. A szkoda, bo jest postacią niezwykłą i wartą poznania w szerszym gronie.

Tadeusz Jordan Rozwadowski herbu Trąby urodził się 20 maja 1866 r. w Babinie, a zmarł 18 października 1928 r. w Warszawie. Odebrał staranne wojskowe wykształcenie w Wiedniu. W okresie zaborów służył w armii Austro-Węgier. Brał udział w I wojnie światowej.

Jeszcze w 1916 roku nawiązał współpracę z tworzącymi się strukturami władz polskich - Tymczasową Radą Stanu, a następnie z będącą jej kontynuatką Radą Regencyjną. Brał czynny udział w tworzeniu armii polskiej. Jednak idea ta została zrealizowana dopiero 25 października 1918 roku, kiedy Rada Regencyjna powołała urząd szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego. Stanowisko to objął Rozwadowski. I rozpoczął organizowanie centralnych instytucji wojskowych oraz nowych oddziałów. Co ciekawe - dzięki niemu powstał załazek polskiej marynarki wojennej, po przejściu od Niemców w listopadzie 1918 r. Flotyli Wiślanej. Współtworzył też pierwszy oddział Straży Gospodarczo-Wojskowej, formacji, której zadaniem było strzec granic Polski. Był to pierwowzór Korpusu Ochrony Pogranicza. Generał wydał też rozkaz o utworzeniu dywizji jazdy konnej, co dało początek kawalerii Wojska Polskiego. Nie wszystkie plany generała Rozwadowskiego zdążył wprowadzić w życie. W listopadzie 1918 r. Rada Regencyjna rozwiązała się i przekazała władzę Józefowi Piłsudskiemu.

Później generał zasłynął jako jeden z głównych strategów wojny polsko-bolszewickiej 1920 r. i przede wszystkim bitwy warszawskiej.

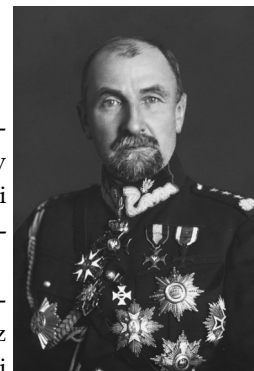
Niestety, w 1926 r. w czasie przewrotu majowego poróżnił się z Piłsudskim i w konsekwencji odszedł z wojska. To wtedy już (i potem w czasie komunizmu) skazano go na zapomnienie.

Warto wspomnieć, że Rozwadowski był też wynalazcą. Najważniejszym jego wynalazkiem był tzw. granatoszrapnel, nowy rodzaj pocisku artyleryjskiego, który działał podwójnie: eksplodował raz w powietrzu (zasypując cel kulkami) i drugi raz, kiedy wybuchał sam granat po zetknięciu z celem. Prace nad kolejnymi pociskami Rozwadowski prowadził do końca swojego życia. Ciekawostką jest też, że pochowany został we Lwowie wśród towarzyszy broni na Cmentarzu Obrońców Lwowa (Orląt Lwowskich). Dziś ma tam swój grób symboliczny grób. Nie wiadomo, gdzie dokładnie spoczywa jego ciało, gdyż cmentarz był dewastowany w czasie komunizmu.

Autor: Karol Machul

Źródło: „Dr M. Patelski: Gen. Rozwadowski nie ujaśniał swojej roli w planowaniu Bitwy Warszawskiej”, wywiad na www.dzieje.pl

Henryk Nicpoń, „Polowanie na generała. Piłsudski kontra Rozwadowski”, Fabula Fraza, Warszawa 2017
Mariusz Patelski, „Generał broni Tadeusz Jordan Rozwadowski – żołnierz i dyplomata”, Oficyna Wydawnicza Rytm, Warszawa 1993

Budowa państwa polskiego po odzyskaniu niepodległości

Odrodzone państwo polskie nazwane zostało Drugą Rzeczpospolitą. Jej obszar był o połowę mniejszy niż przed rozbiorami i był szóstym co do wielkości krajem w Europie. Polacy szybko przystąpili do odbudowy zniszczonej zaborami i wojną ojczyzny, choć nie było to łatwe. Polacy zbudowali nowe drogi, szkoły i wiele zakładów przemysłowych. To właśnie wtedy powstała tzw. magistrała węglowa, czyli linia kolejowa łącząca Śląsk z Gdynią. Na Kielecczyźnie i Rzeszowszczyźnie rozpoczęto wielką budowę Centralnego Okręgu Przemysłowego, którego zakłady w Stalowej Woli, Kraśniku czy Skarżysku Kamiennej istnieją do dziś. Z kolei wszystkie wielkie osiągnięcia II RP: związanie Śląska z wybrzeżem morskim, magistrała węglowa Katowice – Gdynia, rozbudowa Warszawskiego Okręgu Przemysłowego, Stalowa Wola, Mościce, Centralny Okręg Przemysłowy to zasługa Eugeniusza Kwiatkowskiego, - ekonomisty, polityka, ministra przemysłu i handlu, wicepremiera, ministra skarbu. Dzięki niemu budowa gdyńskiego portu w 1926 roku ruszyła w błyskawicznym tempie. Gdynia z małej wsi stała się w 1934 roku największym portem na Bałtyku pod względem wielkości przeladunków, a zarazem najnowocześniejszym portem w Europie. W 1930 roku uruchomiono pierwszą regularną linię pasażerską Gdynia-Nowy Jork. Sukcesem było też wprowadzenie nowego pieniądza – złotego polskiego. Dokonał tego minister Władysław Grabski.

Władysław Grabski, minister skarbu, który wprowadził złotego polskiego.

Władysław Grabski, minister skarbu, który wprowadził złotego polskiego.

Na całym świecie znane były ponadto osiągnięcia polskich uczonych, na przykład tzw. polskiej szkoły matematycznej we Lwowie kierowanej przez profesora Stefana Banacha. Imię Polski rozślawili także polscy konstruktorzy i piloci. Nasze lotnictwo porównywano do husarii, zwycięskiego skrzydlatego wojska. Polscy inżynierowie; Stanisław Rogalski, Franciszek Wigura i Jerzy Drzewiecki zbudowali płatowiec RWD. Był to jeden z najnowocześniejszych samolotów, na którym polscy piloci wielokrotnie zwyciężali w międzynarodowych konkursach.

Ważnym zadaniem było również stworzenie nowego systemu oświatowego. Powszechny obowiązek szkolny dzieci w wieku 7-14 lat wprowadzono w lutym 1919 r. W 1919 r. powstał Uniwersytet w Poznaniu i reaktywowany został Uniwersytet Stefana Batoiego w Wilnie. W Krakowie otwarto Akademię Górniczą. Powstawały też szkoły wyższe niepaństwowe: założony w 1918 r. Katolicki Uniwersytet Lubelski, stworzona rok później Wolna Wszechnica Polska, Szkoła Wyższa Handlowa w Warszawie.

Autor: Wojciech Bartosz-Białoskórski

Źródło: 1/ Andrzej Garlicki, *Drugiej Rzeczypospolitej początki*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 1996
2/ Andrzej Nowak, *Niepodległa 1864-1924 Jak Polacy odzyskali Ojczyznę*, Wydawnictwo Biały Kruk, Kraków 2018
3/ Joanna, Jarosław Szarek, *Kocham Polskę. Historia Polski dla naszych dzieci*, Dom Wydawniczy „Rafael”, Kraków 2011

Akt 5 listopada

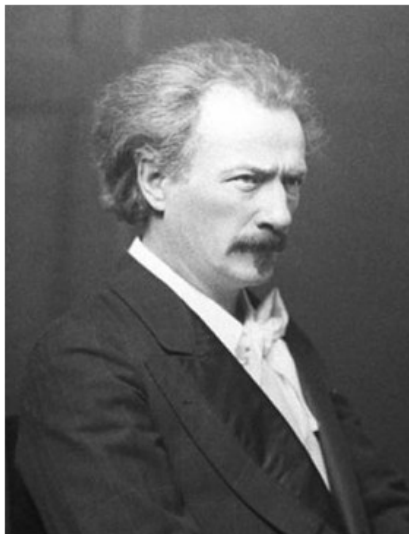

Akt 5 listopada był manifestem wydanym w imieniu cesarzy Niemiec i Austro-Węgier w 1916r. Proklamował powstanie państwa polskiego podporządkowanego politycznie państwom centralnym. W akcie deklarowano „z ziem polskich wydartych Rosji utworzyć Królestwo Polskie”. Państwo to miało być samodzielne, z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem, w łączności z obu mocarstwami. Deklarowano również utworzenie polskiej armii. Sam akt był elementem niemieckiego planu urządzenia Europy po wojnie. Królestwo Polskie miało stać się częścią niemieckiej Mitteleurop, czyli jednym z państw uzależnionych militarnie, politycznie i gospodarczo od Niemiec. Jak pozostałe państwa, miało zostać rynkiem zbytu dla niemieckich produktów oraz dostarczycielem taniej siły roboczej i żywności do Niemiec. Ogłoszenie Aktu spowodowało dyplomatyczny protest Rosji, do którego natychmiast przyłączyły się zachodnie państwa, nie chcąc tracić cennego sojusznika. Rządy Wielkiej Brytanii, Francji i Włoch poparły stanowisko rosyjskie.

Autor: Gabriela Czerwińska

Źródło: <https://histmag.org/>
<https://legia.warszawa.pl/legia-tam-byla-proklamacja-niepodleglosci-polski/>

Ignacy Jan Paderewski – zasłużony dla Niepodległej

Urodził się 18 listopada 1860 r. w Kuryłówce na Podolu w zaborze rosyjskim w rodzinie administratora majątków ziemskich, zmarł 29 czerwca 1941 r. w Nowym Jorku.

Uzdolniony muzycznie, początkowo pobierał naukę gry na fortepianie pod

kierunkiem nauczycieli domowych. W 1872 r. rozpoczął studia w Instytucie Muzycznym w Warszawie. Po uzyskaniu dyplomu w 1878 r. pozostał w nim jako nauczyciel gry na fortepianie. Od 1881 r. kontynuował studia w Berlinie, a następnie w Wiedniu. W marcu 1888 r. zagrał koncert w paryskiej Salle Erard, który zapoczątkował jego wielką karierę pianisty i występy w prawie wszystkich krajach Europy i obu Ameryk, a także w Afryce Południowej i Australii.

Początek jego działalności polityczno-społecznej wiąże się z odsłonięciem w 1910 r. w Krakowie Pomnika Grunwaldzkiego, którego był fundatorem. W czasie I wojny światowej działał w Generalnym Komitecie Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce, założonym przez Henryka Sienkiewicza w styczniu 1915 r. w Vevey w Szwajcarii.

W lutym 1915 r. wyjechał ze Szwajcarii i poprzez Francję, a następnie Wielką Brytanię dotarł do Stanów Zjednoczonych. W USA prowadził bardzo aktywną działalność na rzecz niepodległości Polski.

Zorganizował ponad 300 spotkań połączonych z koncertami, na których przemawiał i zachęcał do udzielania pomocy walczącym o wolność Polakom. Dzięki osobistemu wpływowi dotarł do prezydenta Thomasa Woodrowa Wilsona, przekonując go do wsparcia sprawy polskiej. W styczniu 1917 r. przedstawił mu memoriał dotyczący konieczności odbudowy niepodległego państwa polskiego. Odegrał ogromną rolę w pozyskaniu Polonii amerykańskiej dla stanowiska prokoalicyjnego, które zaowocowało blisko 30 tys. ochotników, którzy z USA dotarli do Armii Polskiej we Francji. 28 sierpnia 1917 r. wszedł w skład Komitetu Narodowego Polski w Paryżu, zostając jego przedstawicielem w Stanach Zjednoczonych. W dużej mierze przyczynił się do tego, że w ogłoszonym 8 stycznia 1918 r. orędziu prezydenta T. W. Wilsona do Kongresu Stanów Zjednoczonych znalazł się punkt dotyczący odbudowy niepodległej. Istotną rolę odegrał także w przyjęciu 3 czerwca 1918 r. deklaracji, w której Wielka Brytania, Francja i Włochy uznawały powstanie zjednoczonej i wolnej Polski za warunek sprawiedliwego i trwałego pokoju w Europie. 25 grudnia 1918 r. Paderewski przybył do Gdańska na pokładzie brytyjskiego krążownika „Concord”. Następnego dnia przyjechał do Poznania. Jego wizyta wywołała wielką patriotyczną manifestację, przyczyniając się do wybuchu Powstania Wielkopolskiego. 16 stycznia 1919 r. powołany został przez Józefa Piłsudskiego na stanowisko prezesa Rady Ministrów oraz jednocześnie ministra spraw zagranicznych i delegata polskiego na konferencję pokojową w Paryżu. W imieniu Polski 28 czerwca 1919 r. złożył podpis pod Traktatem Wersalskim.

Autor: Nataniel Malec

Źródło: Dzieje.pl

Józef Piłsudski – Architekt Niepodległości

Józef Piłsudski urodził się 5 grudnia 1867 roku w Żuławie na Litwie, zmarł 12 maja 1935 roku w Warszawie. Ojciec, Józef Wincenty był podczas powstania w 1863 roku komisarzem Rządu Narodowego, matka – Maria z Billewiczów pochodziła ze znanego rodu szlacheckiego herbu Mogiła.

W 1912 roku Piłsudski został Komendantem Głównym Związku Strzeleckiego. W chwili wybuchu I wojny światowej stanął na czele dobrze wyszkolonych oddziałów, z którymi wkroczył do Królestwa Polskiego. Następnie utworzył Legiony Polskie-osobiście dowodząc ich I Brygadą oraz powołał do życia Polską Organizację Wojskową (POW). Kiedy w 1917 roku Legiony odmówiły złożenia przysięgi na wierność Austro-Węgrom i Niemcom, Piłsudskiego aresztowano i osadzono w więzieniu w Magdeburgu, gdzie przebywał do listopada 1918 roku.

Po klęsce Niemiec, zwolniony z więzienia, udał się do Warszawy, gdzie otrzymał naczelne dowództwo nad polskimi wojskami oraz misję utworzenia rządu. Powierzono mu urząd Naczelnika Państwa, który sprawował do 1922 roku, kiedy to wybrany został pierwszy prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Gabriel Narutowicz.

W latach 1919 - 1921 toczył na Wschodzie walki z bolszewikami zakończone pokojem w Rydze, na mocy którego Polska odzyskała Wschodnią Galicję. Właśnie w trakcie owej kampanii, w marcu 1920 roku armia ofiarowała mu buławę Pierwszego Marszałka Polski.

W roku 1923 wycofał się jednak z czynnego życia politycznego. Zamieszkał w Sulejówku pod Warszawą, gdzie oddał się pracy literackiej.

Sytuacja w kraju zmusiła go jednak do ponownego wkroczenia na arenę polityczną. Niepokoje społeczne, rosnąca liczba bezrobotnych i kryzys gospodarczy spowodowały, że Piłsudski, ciesząc się ogromnym poparciem i poważaniem społeczeństwa, zażądał złożenia władzy przez gabinet Wincentego Witosa. 12 maja 1926 roku na czele wiernych sobie oddziałów wkroczył do Warszawy i po trzydniowych walkach zmusił do ustąpienia zarówno rząd, jak i gabinet prezydenta Stanisława Wojciechowskiego. Objął tękę ministra spraw wojskowych, przewodniczącego Rady Wojennej i Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych oraz później urząd premiera - w latach 1926 - 1928 i 1930.

Zmarł 12 maja 1935 roku. Śmierć ukochanego Marszałka zaskoczyła cały naród, gdyż niemal do ostatniej chwili ukrywał on nieuleczalną chorobę nowotworową. Jego pogrzeb stał się ogromną manifestacją narodową. Ciało Józefa Piłsudskiego zostało pochowane w Katedrze na Wawelu, serce natomiast zgodnie z pozostawionym testamentem umieszczono w srebrnej urnie i przewieziono do Wilna, gdzie spoczęło w grobie jego matki na cmentarzu na Rossie.

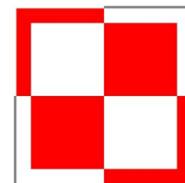
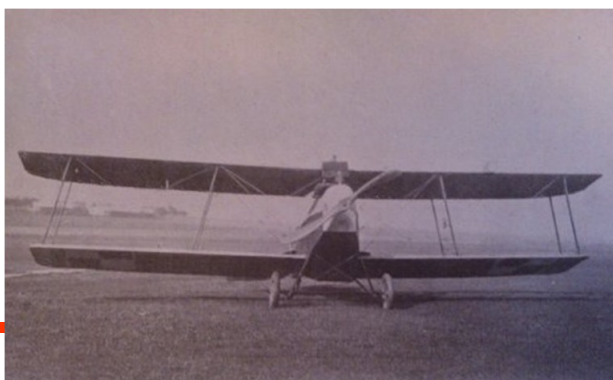
Autor: Anika Grabowska

Źródło: <https://pl.m.wikipedia.org>

<http://www.jpilsudski.org/artykuly-histeryczne-pilsudski/zyciorys-jozefa-pilsudskiego/item/2153-jozef-pilsudski-1867-1935>

Pierwszy lot bojowy Polaków

Historia polskiego lotnictwa bojowego sięga pierwszej połowy listopada 1918r., kiedy to zdobyliśmy 22 sztuki austriacko-węgierskiego samolotu rozpoznawczego Brandenburg C.I. Zostały one głównie pozyskane z lotnisk we Lwowie i Krakowie. Pierwszy lot Polaków odbył się 5 listopada 1918r., kiedy to w powietrze wznosił się porucznik pilot Stefan Bastyr.

Zaatakował on dworzec kolejowy w Persenkówce (pod Lwowem)

i rozrzucił ulotki nawołujące do wstąpienia w szeregi Wojska Polskiego.

W późniejszym okresie powstały kolejne Brandenburgi C.I. Samolotów tych używano w wojnie polsko-bolszewickiej.

Autor: Wiktor Rodkiewicz

Źródło: www.dzicie.pl
www.biblioteka.usosp.pl
www.infolotnicze.pl
www.tradycje.wp.mil.pl